

RESTITUTIO IN INTEGRUM

Sütő András

(1927–2006)

A Herder- és Kossuth-díjas erdélyi magyar író mezőszegi szegényparaszti családból származott. 1940 őszétől a nagyenyedi református kollégium, majd 1945 januárjától a kolozsvári református gimnázium diákja volt. Első írását 18 éves korában közölte a kolozsvári *Világosság* című lap, *Levél egy román barátomhoz* címmel. 1949-ig Kolozsváron a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskola rendező szakos hallgatója volt, majd tanulmányait megszakítva a *Falvak Népe* című hetilap főszerkesztője lett. 1951-ben Bukarestbe költözött, mivel a szerkesztőséget oda helyezték át. Nem tudott azonosulni az 1950-es évek politikai viszonyaival, ezért 1954-ben lemondott állásáról és Marosvásárhelyre költözött, ahol az *Igaz Szó* című irodalmi folyóirat főszerkesztő-helyetteseként dolgozott. 1958–1990 között rendre a *Művészet*, majd *Új Élet*, végül *Erdélyi Figyelő* címen megjelenő képeslapnak volt a főszerkesztője a megsebesüléséig.

Sütő Andrást 1965–1977 között a bukaresti Nagy Nemzetgyűlésbe is beválasztották, 1974–1982 közt a Romániai Írószövetség alelnöke volt. 1980-tól kezdve a Ceaușescu-rezsim betiltotta műveinek kiadását és színdarabjainak bemutatását, ezért 1980 és 1990 között csak Magyarországon tudott publikálni. Ebben az időszakban

Zawaczki Walter Levente alkotása
Székelyudvarhelyen

ő és családja a hatalom és a Securitate folyamatos zaklatásainak voltak kitéve. 1990. március 19-én a marosvásárhelyi fekete március idején a magyarok és románok között kitört etnikai zavargások során, melyet később fekete márciusnak, illetve marosvásárhelyi pogromnak neveztek el, az RMDSZ-székház ostromakor veszítette el bal szemé világát. Saját kérésére Magyarországra szállították gyógykezelésre.

Több tucatnyi magas színvonalú prózai és drámai műve a magyar írók élvonalába emelte. 1998-ban a Digitális Irodalmi Akadémia egyik alapító tagja volt. Életének 80. évében, 2006. szeptember 30-án, hosszan tartó betegség után bőrrákban hunyt el. A marosvásárhelyi vártemplomban volt felravatalozva, majd a református temetőben helyezték örök nyugalomra. Emlékére csupán Székelyudvarhelyen és Sopronban si-

került eddig szobrot állítani a Kárpát-medencében. Születésének 96., valamint a székelyudvarhelyi Sütő-szobor felállításának 10. évfordulója alkalmából a marosvásárhelyi székhelyű Sütő András Baráti Egyesület és a Székelyudvarhelyi Művelődési Ház ünnepi megemlékezést tartott június 23-án a székely anyavárosban, amelynek az író 1992-től díszpolgára is volt. Itt és ekkor hangzott el a következő két beszéd.